

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

ATSKAITA DĖL KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO PRIE TEISINGUMO MINISTERIJOS 2001 METŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS IR ASIGNAVIMŲ NAUDOJIMO PROGRAMOMS VYKDYTI VERTINIMO REZULTATŲ

2002 m. birželio 21 d. Nr. 230-8
Vilnius

IVADINĖ DALIS

Vykdydama Valstybės kontrolės 2002-02-22 pavedimą Nr.230-8 vyresnioji kontrolierė L.Karalienė nuo 2002-02-25 iki 2002-04-12 ir nuo 2002-06-17 iki 2002-06-21 atliko Kalėjimų departamento prie teisingumo ministerijos 2001 metų finansinės atskaitomybės ir asignavimų naudojimo programoms vykdyti vertinimą. Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos (toliau – `Departamentas), adresas – Sapiegos g. 1, 2600 - Vilnius, identifikavimo kodas – 8869712, steigėjas – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (1 priedas).

Pagal Kalėjimų departamento pateiktą Išlaidų sąmatų vykdymo balansą turtas 2002-01-01 – 12314,1 tūkst. Lt, 2002-04-01 – 12436,9 tūkst. Lt. (2 priedas). Tikrinimas atliktas žinant Kalėjimų departamento direktoriui J.Blaževičiui (dirbto šiose pareigose iki 2002-06-03). Nuo 2002-06-03 Kalėjimų departamento l.e. direktoriaus pareigas vykdė direktoriaus pavaduotojas gamybai ir ūkio reikalams A.Bakučionis. Nuo 2002-06-17 Kalėjimų departamento direktoriaus pareigas vykdė S.Agurkis (3 priedas). Už buhalterinę apskaitą tikrinamuoju laikotarpiu atsakingas Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas A.Mičėnas. Tikrinimas atliktas žinant ir kitiems atsakingiems asmenims.

Tikrinimo metodika: dokumentų, finansinės atskaitomybės, statistinės informacijos analizė, pokalbiai, atsakymai į pateiktus raštu klausimus, analizė ir vertinimas. Tikrinimas atliktas atrankos būdu.

II. APRAŠOMOJI DALIS

1. Vidaus kontrolės ir vidaus audito vertinimas

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Už vidaus kontrolės organizavimą 2001 metais atsakingas Departamento direktorius J.Blaževičius.

Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos yra Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (toliau – Teisingumo ministerija) pavaldi įstaiga,

organizuojanti kardomojo kalinimo (suėmimo) ir teismų nuosprendžiais paskirtų kriminalinių bausmių vykdymą.

Departamentas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutu, kitais teisės aktais, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2000-09-01 įsakymu Nr.184 patvirtintais nuostatais (3 priedas). Departamento vidaus tvarkos taisykles ir darbo reglamentas nėra patvirtintas. Vidaus tvarką, kuri reglamentuoja Departamento bendrąją vidaus tvarką ir reikalavimus darbuotojams, patvirtinta atskirais direktoriaus įsakymais. Dalis šios tvarkos patvirtinta tik 2002 metais. Tai yra 2002-02-19 įsakymu Nr.24 “Dėl apskaitos dokumentų pasirašymo”, 2002-01-08 įsakymu Nr.4 “Dėl lengvųjų tarnybinių automobilių naudojimo tvarkos”, 2002-03-15 patvirtintas tarnybinių lengvųjų automobilių pagal priklausomybę sąrašas ir kt.

Departamento direktorius 2001 metais patvirtino darbuotojų pareigines instrukcijas. Patvirtintose darbuotojų pareiginėse instrukcijose nurodytos darbuotojų teisės, pareigos, atsakomybė. Įsigaliojus valstybės tarnybos įstatymui (1999-07-08 Nr.VIII-1316 su vėlesniais pakeitimais) Departamento direktorius 2001-12-05 įsakymu Nr.102 patvirtinti paslaugų valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai bei 2001-12-07 įsakymu Nr. 106 viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojų (statutinių) pareigybių aprašymus, kuriuose taip pat nurodytos darbuotojų teisės, pareigos, atsakomybė, su kuriomis darbuotojai supažindinti.

Su materialiai atsakingais asmenimis sudarytos visiškos materialinės atsakomybės sutartys. Keičiantis materialiai atsakingiems asmenims, materialinės vertybės perduodamos pagal perdavimo priėmimo aktus, kuriuos tvirtina direktorius.

Siekdamas efektyvaus naudojimo, deramo automobilių eksploatavimo ir jų saugojimo, kuris užtikrintų pastovų techninį pasirengimą, sumažintų remonto ir techninio aptarnavimo išlaidas, Departamento direktorius J.Blaževičius 2000-10-30 įsakymu Nr.25 patvirtino Departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo instrukciją.

Departamento 2001 metais tarnybiniai automobiliai apdrausti transporto priemonių ir civilinės atsakomybės draudimu. Patvirtintas Departamento direktoriaus 2001-01-26 įsakymu Nr.14 vadovybės kuruojamų padalinių paskirstymas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-09-24 nutarimu Nr.1079 “Dėl prekių, paslaugų ar darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už nurodytą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1 str. 1d. tvarka” Departamento direktoriaus, įsakymu 2001 m patvirtintas nuolatinės viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentas viešiesiems pirkimams organizuoti ir jiems atlikti, tačiau nuolatinė komisija mažos vertės pirkimams organizuoti ir jiems atlikti buvo sudaryta ir patvirtinta tik 2002 metais (2002-01-30 įsakymas Nr.18). Taip pat Departamente 2001 metais nebuvo patvirtintas atskaitingų asmenų sąrašas, atsiskaitymų tvarka ir terminai kaip reikalauja Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 Biudžetinių įstaigų buhalterinės

apskaitos patvirtinta tvarka. Ši tvarka Departamento direktoriaus įsakymu patvirtinta tik 2002-03-15 įsakymu Nr.35

Apskaitos dokumentų saugojimas organizuotas tinkamai. Kasai įrengtos atskiros patalpos, sumontuota saugos signalizacija. Pinigai ir griežtos apskaitos blankai laikomi seifuose. Sutinkamai su Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 14 str. (1999-06-18 Nr.1-2654 su vėlesniais pakeitimais) reikalavimais iki 2002 m. atskaitomybės sudarymo, vykdant Departamento direktoriaus 2001-10-26 įsakymą Nr.89 atlikta turto ir piniginių lėšų inventorizacija, bei skolų ir įsipareigojimų inventorizacija.

Nevykdam Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo (1992-06-08 Nr.I-2654 su vėlesniais pakeitimais) 11 straipsnio reikalavimų, 2001 m. nebuvo Departamento direktoriaus įsakymu paskirti atsakingi darbuotojai, bei patvirtinti jų parašų pavyzdžiai, kurie turi teisę pasirašyti pirminius buhalterinius dokumentus. Departamento direktoriaus 2002-02-19 įsakymu Nr.24 paskirti minėti atsakingi darbuotojai bei patvirtinti jų parašų pavyzdžiai.

Susipažinus su pateiktais dokumentais ir vidaus kontrolės įvertinimui panaudojus Departamento direktoriaus J.Blaževičiaus ir Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininko A.Mičėno apklausos lapus, galima padaryti išvadą, kad nepaisant kai kurių trūkumų, pateikti dokumentai atspindi ūkines operacijas teisingai, sumų įtraukimas į finansinę atskaitomybę pagal ataskaitų eilutes atitinka dokumentuose nurodytas.

Taigi, aukščiau minėtų 2001 m. funkcijų nevykdymas sąlygoja, kad Departamente ir jam pavaldžiose įstaigose nėra užtikrintos vidaus kontrolės procedūros ir vidinė kontrolė yra nepakankamai efektyvi.

1.1. Audito tarnybos darbo vertinimas

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Departamento direktorius J.Blaževičius 2000-09-01 įsakymu Nr.2TE įsteigė Vidaus audito tarnybą ir šios tarnybos viršininko etatą. Į audito tarnybos viršininko pareigas nuo 2000-12-18 paskirtas Z.Buiko (5 priedas). Departamento direktorius J.Blaževičius 2000-12-07 įsakymu Nr.37 įsteigė papildomą Audito tarnybos etatą bei 2001-11-05 įsakymu Nr.9 Audito tarnybą reorganizavo į centralizuotą vidaus audito tarnybą ir patvirtinti šešius etatus. Tikrinimo metu Audito tarnyboje užimti trys etatai.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Departamento direktoriaus 2001-01-24 įsakymu Nr.11 parengtu ir patvirtintu Vidaus audito tarnybos darbo reglamentu, 2001-03-29 įsakymu Nr.42 patvirtintais Audito tarnybos nuostatais. Departamento direktoriaus 2001-12-07 įsakymu Nr.106 patvirtinti auditorių pareigybių aprašymai. Patvirtintuose pareigybių aprašymuose nurodytos teisės, pareigos, atsakomybė.

Audito tarnyba, pagal 2001-01-12 Departamento direktoriaus J.Blaževičiaus patvirtintą audito tarnybos darbo planą numatė 2001 m. atlikti auditą 12 Kalėjų departamentui pavaldžiose įstaigose, taip pat ir Kalėjų departamente.

Pagal Departamento centralizuotos vidaus audito tarnybos viršininko Z.Buiko pateiktą veiklos ataskaitą (6 priedas) nustatyta, kad vidaus audito tarnyba Kalėjų departamento direktoriui teikia objektyvią informaciją apie Departamentui pavaldžių įstaigų veiklą, galimą riziką bei vidaus kontrolės sistemos būklę. Visos audituotos įstaigos pateikė atsakymus kaip šalinami trūkumai.

Departamento direktoriaus J.Blaževičiaus pavedimais 2001 metais vidaus audito tarnyba Departamente jam pavaldžiose įstaigose atliko atskirų veiklos ir finansinių klausimų auditą ir nustatė galiojančių teisės aktų pažeidimus. Po atlikto Departamente audito ataskaitoje buvo nurodytos rekomendacijos, į kurias Departamento vadovybė atsižvelgė, jas įvertino ir priėmė reikiamus sprendimus gerinant darbą. Departamentas 2002 metams paruošė lėšų taupymo priemonių planą, pagal kurį buvo sugriežtinamas prekių ir paslaugų pirkimas, mažinama iš biudžeto išlaikomų transporto priemonių rida ir kitos priemonės.

Tačiau Audito tarnyba 2001 m. nevertino nei Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų finansinės atskaitomybės nei visų vykdomų programų.

Taigi, galima daryti išvadą, kad Kalėjų departamentui Audito tarnyba 2001 m. teikė pakankamą informaciją apie pavaldžių įstaigų veiklą, galimą veiklos riziką bei vidaus kontrolės sistemos būklę.

Išvada Nors Departamento vadovybei buvo teikiama Audito tarnybos informacija apie nustatytus Departamente ir jam pavaldžiuose įstaigose veiklos bei galiojančių teisės aktų pažeidimus naudojant biudžeto lėšas, tačiau Departamento vadovybės požiūris į pažeidimus yra nepakankamas.

2. Programų vykdymui skirtų biudžetinių asignavimų panaudojimo analizė pagal visas 2001 metais Departamento vykdomas programas

Tikrinta ištisiniu būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Programų vykdymui skirtų biudžetinių asignavimų panaudojimo analizė pagal visas Departamento vykdomas programas atlikta, siekiant nustatyti, ar biudžetiniai asignavimai 2001 metais buvo panaudoti neviršijant išlaidų sąmatos. Analizės rezultatai pateikti 7 priede.

Išanalizavus valstybės biudžeto panaudojimą 2001 metais pagal visas Departamento vykdomas programas, nustatyta, kad asignavimai panaudoti neviršijant programoms patvirtintų asignavimų.

Lietuvos Respublikos 2001 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2000-12-19 Nr.IX-89 su vėlesniais pakeitimais) Departamentui 2001 metais programų vykdymui patvirtinta 88739,0 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų,

tame skaičiuje 49557,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Nepaprastosioms išlaidoms lėšų skirta nebuvo. Išlaidų klasifikacija pagal valstybės funkciją 03.03.01 – Įkalinimo įstaigos. Programų suvestinė išlaidų sąmata 2001-01-15 patvirtino direktorius J.Blaževičius (8 priedas)..

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2001-08-06 nutarimu Nr.969 “Dėl 2001 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo” (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-22 nutarimo Nr.1591 redakcija) 2001 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus paskirstė pagal tvirtinamas programas.

Kalėjimų departamentui prie teisingumo ministerijos buvo patvirtinti valstybės biudžeto asignavimai penkių programų vykdymui. Patvirtinta 2001-01-15 Išlaidų sąmata, metų eigoje buvo tikslinama. Pagal patikslintą sąmatą Departamentui buvo patvirtinta 90464,0 tūkst.Lt paprastųjų išlaidų, iš jų 48938,0 tūkst.Lt darbo užmokesčiui. Departamentas 2001 metais gavo iš viso 88347,4 tūkst. Lt asignavimų paprastųjų išlaidų, iš jų 48938,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Palyginus su patvirtinta išlaidų sąmata asignavimų gavo 97,7 %, tai yra Finansų ministerija 2001 m. neskyrė 2116,6 tūkst.Lt.

Departamentas 2001 metų programų vykdymui panaudojo 88347,4 tūkst. Lt arba 100 proc. palyginus su gautais asignavimais ir 97,7 proc. palyginus su patvirtinta išlaidų sąmata.

Departamentas 2001 metais, vykdydamas Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimo (1.2) programą, panaudojo 83172,9 tūkst. Lt arba 100,0 proc. palyginus su gautais asignavimais ir 98,5 proc. palyginus su patvirtinta išlaidų sąmata.

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitos (Forma Nr.2, 8 priedas) 2002-01-01 duomenimis kasinių paprastųjų išlaidų padaryta 2116.6 tūkst.Lt (90464-88347,2) mažiau palyginus su patvirtinta sąmata dėl nepilnai gauto finansavimo. Faktinių išlaidų padaryta 621,3 tūkst.Lt (91085,3-90464,0) daugiau palyginus su patvirtinta sąmata ir 2737,9 tūkst.Lt (91085,3-88347,4) daugiau negu gauta asignavimų, dėl padidėjusio 2050 nuteistųjų skaičiaus. Dėl nurodytos priežasties 2001 metų sąmatoje 1.1.3 str. “Kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms” faktinės išlaidos sudarė 30198,1 tūkst.Lt ir viršijo kasinės išlaidas 2835,1 tūkst.Lt. Susidarė kreditorinis įsiskolinimas. Nustatyta, kad į faktines išlaidas nurašytos neapmokėtos sąskaitos už mitybą, medikamentus, šildymą, elektros energiją ir kt.

Nustatyta, kad pavaldžios įstaigos, vykdydamos 1.2 programą “Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas” 10,5 tūkst. Lt viršijo išlaidų sąmatoje patvirtintus asignavimus, skirtus darbo užmokesčiui, iš jų Vilniaus 2-oji griežtojo režimo pataisos darbų kolonija – 11,0 tūkst. Lt, Vilniaus sustiprintojo režimo pataisos darbų kolonija – 0,3 tūkst. Lt ir Vilniaus 1-oji griežtojo režimo pataisos darbų kolonija – 17,5 tūkst. Lt (7 priedas). Apie tai aprašyta šios ataskaitos 11 skyriuje.

Nustatyta, kad 2001 metais Departamentui pavaldžiose įstaigose buvo neužimta 510 etatų (4076-3566) (Forma Nr.3-14, 8 priedas), iš jų 304 pareigūnų ir 45 valstybės tarnautojų (9

priedas). Valstybės biudžeto asignavimai skirti šių neužimtų etatų darbo užmokesčiui, panaudoti kitų darbuotojų darbo užmokesčio apmokėjimui. Tai yra darbuotojų personaliniams priedams bei pašalpoms.

Išvada: 1. Tikrinimu nustatyta, kad Kalėjimų departamentas, vykdydamas 2001 metais patvirtintas programas, biudžeto lėšas panaudojo neviršijant sąmatoje programoms patvirtintų asignavimų.

2. Dėl neužimtų pareigūnų etatų Departamentui pavaldžios įstaigos negali efektyviai vykdyti pagrindinės programos "Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas".

2.1 Išlaidų sąmatų 2001 metams sudarymo teisingumo tikrinimas

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Tikrinimo procedūros: dokumentų, finansinės atskaitomybės, išlaidų sąmatų ir formų analizė. Išlaidų sąmatų sudarymo teisingumas buvo tikrinamas pagal šias 2001 metais Departamento vykdomas programas: 2.5 Kardomojo kalinimo ir kriminalinių bausmių vykdymo organizavimas, 1.2. Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas.

Tikrinimu nustatyta, kad 2001 metų išlaidų sąmatos parengtos pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-12-28 įsakymu Nr.346 patvirtintas valstybės biudžeto išlaidų sąmatų ir jų skaičiavimų formas.

Patikrinus programos 1.2 Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimo išlaidų sąmatos sudarymo teisingumą, nustatyta, kad apskaičiuojant šios programos išlaidas 2001 metams, buvo numatyta 82417,0 tūkst.Lt paprastųjų išlaidų, iš jų 46505,0 tūkst.Lt darbo užmokesčiui (9 priedas), kuri metų eigoje buvo tikslinamas. Pagal patikslintą sąmatą šios programos vykdymui patvirtinta 84407,0 tūkst.Lt paprastųjų išlaidų, iš jų 45891 0 tūkst.Lt darbo užmokesčiui.

Nustatyta, kad vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-29 nutarimą Nr.813 "Dėl Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių Vilniaus 1-osios griežtojo režimo pataisos darbų kolonijos ir Vilniaus 2-osios griežtojo režimo pataisos darbų kolonijos reorganizavimo" nuo 2001-10-01 buvo reorganizuotos, Vilniaus 1-oji GR PDK prijungiant prie Vilniaus 2-osios GR PDK. Prijungus Vilniaus 2-ąją GR PDK ir Vilniaus 1-ąją GR PDK, Vilniaus 2-ajai GR PDK buvo perduota 121,2 tūkst. Lt nepanaudotų Vilniaus 1-osios GR PDK biudžeto asignavimų. Pažeidžiant Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 dalies bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 7 punkto 3 pastraipos reikalavimus, Vilniaus 2-oji GR PDK 121,2 tūkst. Lt biudžeto lėšų panaudojo neturėdama patikslintos ir patvirtintos sąmatos.

Vilniaus 2-osios GR PDK direktorius ir Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė nesikreipė į asignavimų valdytoją (Departamentą) dėl 121,2 tūkst. Lt lėšų sąmatos patikslinimo, o Departamento vadovybė nekontroliavo dėl šių lėšų sąmatos patikslinimo.

Kalėjų departamentas (asignavimų valdytojas) nevykdė Biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr.1-1113 su vėlesniais pakeitimais) 8 straipsnio, kuris nurodo, kad asignavimų valdytojais turi rengti pavaldžioms įstaigoms darbų, paslaugų, valdymo ir aptarnaujančio personalo etatų normatyvus ir, suderinus su Finansų ministerija juos patvirtinti.

Departamentas 2001 metais neparengė ir nepatvirtino materialinių vertybių, atsargų, medikamentų ir maisto normų. Pagal Ekonomikos skyriaus viršininko pavaduotojo R.Černiaus paaiškinimą medikamentų ir materialinių vertybių atsargų išlaidos įkalinimo įstaigos planavo atsižvelgiant į 2000 metų faktinės išlaidas 10 priedas).

Departamento direktoriaus 2001-02-13 įsakymu Nr.22 patvirtinti Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų valstybės biudžeto lėšomis išlaikomų darbuotojų tipiniai etatai ir normatyvų skaičius, tačiau nesuderinta su Finansų ministerija.

Išvada: Patvirtintų normatyvų nebuvimas sąlygoja, kad įstaigos negali atlikti tikslių sąmatų paskaičiavimų.

Kardomojo kalinimo ir kriminalinių bausmių vykdymo organizavimas (programos kodas 2.5)

3. Biudžeto išlaidų sąmatos sudarymas

Tikrinta ištisiniu būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 m.

Kalėjų departamentui programos “Kardomojo kalinimo ir kriminalinių bausmių vykdymo organizavimas” (kodas 2.5) vykdymui (paprastosioms išlaidoms) patvirtinta 3999,0 tūkst. Lt, iš jų 2502,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Išlaidų klasifikacija pagal valstybės funkciją 3.3.1 - Įkalinimo įstaigos. Programos vykdymui 2001 m. išlaidų sąmatą 2001-01-04 patvirtino Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorius J.Blaževičius (11 priedas).

Kalėjų departamentui, patvirtintos išlaidos 2001 m. (3974,0 tūkst. Lt) palyginus su 2000 m. išlaidomis (3443,0 tūkst. Lt), padidėjo 531,0 tūkst. Lt (arba 15,4 proc.), t.y. 1.01.1 Darbo užmokestis 259,0 tūkst.Lt (2497-2238) ir 1.1.3 str. “Kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms”242,0 tūkst.Lt (873-631).

Kalėjų departamento Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas A.Mičėnas prieš sudarant 2001 m. išlaidų sąmatą atliko finansinių poreikių apskaičiavimus pagal Bendruosius išlaidų skaičiavimo būdus, nurodytus Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1994-06-24 rašte Nr.48N “Dėl biudžetinių įstaigų sąmatų rengimo bendrųjų metodinių nurodymų”.

Išvada: Departamentas, vykdydamas 2001 metų patvirtintą programą, biudžeto lėšas naudojo neviršijant sąmatos.

4. Biudžeto lėšų naudojimas pagal patvirtintas sąmatas

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Išlaidų sąmatos vykdymo tikrinimas atliktas vadovaujantis Kalėjų departamento pateikta Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaita už 2001 metus (Forma Nr.2) bei pagal pateiktus buhalterinės apskaitos duomenis (12 priedas).

Pagal patikslintą apyskaitinio laikotarpio sąmatą Departamentui 2001 metais išlaidų sąmatoje patvirtinta 3974,0 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų, iš jų 2497,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Nepaprastųjų išlaidų 2001 m. nebuvo numatyta. Gauta asignavimų 3964,2 tūkst. Lt, t.y. 9,8 tūkst.Lt mažiau palyginus su patvirtinta sąmata. Visi gauti asignavimai įtraukti į apskaitos registrus ir atitinka sąmatą pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitos (Forma Nr.2, 12 priedas) 2002-01-01 duomenimis darbo užmokesčiui 2001 metams buvo numatyta išleisti 2497,0 tūkst.Lt, gauta asignavimų 2497,0 tūkst.Lt ir tiek pat padaryta kasinių ir faktinių išlaidų.

Socialinio draudimo įnašams patikslintoje sąmatoje numatyta 604,0 tūkst.Lt, gauta asignavimų 604,0 tūkst.Lt ir tiek pat padaryta kasinių išlaidų. Faktinės išlaidos sudarė 607,4 tūkst.Lt, t.y. 3,4 tūkst.Lt daugiau negu kasinių. Susidarė kreditorinis įsiskolinimas. Kalėjų departamentas 2001 metais liko skolingas 3,7 tūkst.Lt Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

2001 metų sąmatoje 1.1.3 str. "Kitos išlaidos darbams, prekėms ir paslaugoms" numatyta 873,0 tūkst.Lt, gauta asignavimų 863,2 tūkst.Lt., arba 98,8 % sąmatoje numatytų lėšų. Faktinės išlaidos sudarė 865,7 tūkst. Lt ir viršija kasinės 2,5 tūkst. Lt. t.y. susidarė kreditorinis įsiskolinimas. Nustatyta, kad į faktines išlaidas nurašytos neapmokėtos sąskaitos už šildymą, už elektros energiją ir kt. (13 priedas).

Patikrinus atrankos būdu nustatyta, kad kasinės ir faktinės išlaidos teisingai atvaizduotos apskaitos registruose.

5. GRYNI PINIGAI KASOJE

Tikrinta atrankos būdu, faktiniu ir dokumentiniu metodais. Tikrinamasis laikotarpis – 2001 metai.

Grynų pinigų gavimo ir išdavimo operacijos vykdomos per Kalėjų departamento kasą. Tikrinamuoju laikotarpiu kasininkės pareigas atlieka kasininkė N.Arlauskienė, su kuria sudaryta materialinės atsakomybės sutartis. Grynųjų pinigų ir piniginių dokumentų saugojimas kasoje vykdomas kasos darbo organizavimo operacijų vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka. Atlikus 2002-02-25 Kalėjų departamento kasoje grynų pinigų inventORIZACIJĄ, trūkumo ar pertekliaus

nenustatyta. Faktiškai rastas grynųjų pinigų likutis atitinka buhalterinės apskaitos duomenims. Inventorizacijos rezultatai pateikiami 14 priede.

Patikrinti 2001 m. IV ketvirčio (spalio, lapkričio, gruodžio mėn.) grynų pinigų gavimo į kasą ir išmokėjimo iš kasos dokumentai. Kasos operacijų dokumentai įforminti teisingai. Iš banko gauti pinigai užpajamuoti kasoje visi ir laiku. Užpajamuotos sumos atitinka biudžetinių lėšų sąskaitos Nr.76002006 banko išrašus. 2001 metais nepanaudotų piniginių lėšų kasoje 2002-01-01 nebuvo. Patikrinus Departamento 2001 metų kasos darbo organizavimą ir kasos operacijų vykdymą pažeidimų nenustatyta.

Nustatyta, kad Departamento direktorius J.Blaževičius, nesivadovaujant Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 2000-03-30 Nr.VIII-1605 7 straipsnio, kuris nurodo teisę į transporto išlaidų kompensaciją tik invalidams, 2001 metais iš biudžeto lėšų apmokėjo 1436,0 Lt departamento darbuotojams už mėnesinius bilietus (troleibusų ar autobusų) (15 priedas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo (1990-10-05 su vėlesniais pakeitimais) 4 straipsnio reikalavimais, šios pajamos turėjo būti apmokestinamos 33 % tarifu.

Išvada: Visi kasos dokumentai įtraukti į kasos knygą, kasos operacijos apskaitoje ir atskaitomybėje atvaizduotos teisingai.

Departamento darbuotojams 2001 metais iš biudžeto lėšų neteisėtai apmokėjo už mėnesinius bilietus (troleibusų ar autobusų) 1436,0 Lt.

6. Lėšos sąskaitose banke

Tikrinta ištisiniu būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Kalėjimų departamentas 2001 metais aptarnavo AB "Lietuvos taupomasis bankas" Sostinės skyrius, kuriame turi 4 sąskaitas: valstybės biudžeto lėšų, kitų biudžetinių lėšų (socialinės paramos nuteistiesiems), privatizavimo fondo lėšų, specialaus fondo (finansinio rezervo) sąskaitas (16 priedas).

Patikrinus biudžetinių lėšų sąskaitos Nr.76002006 2001 m. IV ketvirčio banko operacijas, nustatyta, kad banko sąskaitos išrašų apyvartos ir likučiai sutampa su atitinkamų apskaitos registrų duomenimis, sąskaitos išrašai atitinka mokėjimo pavedimus. Neteisėtų ir netikslingų banko operacijų nenustatyta. Gautos įplaukos ir padarytos išmokos pagrįstos pateisinančiais apskaitos dokumentais, banko operacijos pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais.

Išvada: Patikrinus Departamento biudžetinių lėšų sąskaitos banko operacijas, pažeidimų nenustatyta.

7. TURTAS IR JO APSKAITA

Tikrinta atrankos būdu, faktiniu ir dokumentiniu metodais. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metais.

Departamentui 2001 m. biudžeto išlaidų sąmatoje nenumatyta lėšų ilgalaikio turto įsigijimui. Visas 2001 m. įsigytas ilgalaikis turtas buvo įsigytas iš privatizavimo fondo lėšų.

Pagal Ilgalaikio ir trumpalaikio turto judėjimo apyskaitą (Forma Nr.5) (11 priedas) 2002-01-01 departamentas 2001 metais įsigijo ilgalaikio turto 639,5 tūkst. Lt, iš jų 467,2 tūkst.Lt iš privatizavimo fondo lėšų. Iš biudžeto lėšų Ilgalaikio turto įsigyta nebuvo. Nustatyta, kad Departamento inventoriaus sandėlis, kurio statyba buvo pradėta 2000 metais ir baigta 2001 metais liepos mėnesį užpajamuotas 2001 m. rugsėjo mėnesį, kurio vertė 346,1 tūkst. Lt.

Nustatyta, kad 2001 m. kovo 15 d.(važtaraštis Nr.20000201) gauta neatlygintinai iš Policijos departamento ilgalaikio turto už 168,5 tūkst.Lt (ginklai), kuris 2001m. kovo mėnesi užpajamuotas, iš jų už 136,8 tūkst.Lt buvo perduota neatlygintinai pavaldžioms įstaigoms.

Pagal atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto judėjimo apyskaitą (Forma Nr.6) Departamentas metų pradžioje turėjo atsargų ir trumpalaikio turto už 154,6 tūkst.Lt, kas sutapo su balanso aktyvo duomenimis.

Departamentas įsigijo trumpalaikio turto (Forma Nr.6) (12 priedas) už 150,3 tūkst. Lt, iš jų iš biudžeto lėšų už 129,2 tūkst. Lt. Taip pat neatlygintinai gavo iš kitų biudžetinių įstaigų trumpalaikio turto už 21,1 tūkst. Lt. Nurašyta 2001 metais nusidėvėjusio trumpalaikio turto už 10,1 tūkst. Lt, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos tvarkos. Taip pat Departamentas neatlygintinai perdavė pavaldžioms įstaigoms trumpalaikio turto už 63,3 tūkst.Lt. (17 priedas). Patikrinus 2001 m. ilgalaikio ir trumpalaikio turto įsigijimą gruodžio mėn nustatyta, kad minėtu laikotarpiu turtas įsigytas nepažeidžiant teisinių aktų. Nupirktas turtas registruojamas į apskaitos registrus laiku ir teisingai.

Departamentas prieš sudarant 2001 m. finansinę atskaitomybę ir vykdant Kalėjų departamento direktoriaus 2001-10-26 įsakymą Nr.89, atlikta turto ir piniginių lėšų inventorizacija, bei atsiskaitymų (skolų ir įsipareigojimų) inventorizaciją su visais debitoriais ir kreditoriais.

Išvada: Skirti biudžeto ir privatizavimo fondo asignavimai panaudoti pagal paskirtį. Ilgalaikis ir trumpalaikis turtas bei atsargos įsigytos ir naudojamos nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Ilgalaikio, trumpalaikio turto bei atsargų finansinių operacijų rezultatai teisingai atvaizduoti įstaigos finansinėje atskaitomybėje.

8. SKOLOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI**(atsiskaitymai su debitoriais ir kreditoriais)**

Tikrinta ištisiniu ir atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Nustatyta, kad Departamento debitorinis įsiskolinimas 2002-01-01 sudarė 1,0 tūkst. Lt biudžeto lėšų, nebiudžetinių lėšų debitorinio įsiskolinimo Departamentas neturėjo. Tai atitinka Departamento pažymos apie įstaigų debitorinį-kreditorinį įsiskolinimą (Forma Nr.13, 12 priedas). 2002-01-01 duomenimis Kalėjų departamento debitorinis įsiskolinimas susidarė 2001 m. gruodžio mėnesį apmokėjus 330 Lt Vilniaus apskrities centriniam paštui, 397,70 Lt AB "Lietuvos Telekomas" ir kt. Nustatyta, kad Kalėjų departamento 2001-01-01 įsiskolinimas 318,1 tūkst.Lt, iš jų 3,5 tūkst.Lt biudžeto lėšų, sudarė 2000 metais gruodžio mėnesio išankstinis apmokėjimas už sandėlio statybą.

Departamento 2002-01-01 kreditorinis įsiskolinimas sudarė 60,8 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų, t.y. atsiskaitymas su darbuotojais 36,2 tūkst. Lt, atsiskaitymas su valstybės biudžetu – 19,0 tūkst. Lt, atsiskaitymas su valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetu – 4,7 tūkst. Lt. Departamentas prekių ir paslaugų tiekėjams 2002-01-01 liko skolingas išviso 0,9 tūkst. Lt (12 priedas)

Išvada: Departamento debitorinis ir kreditorinis įsiskolinimai teisingai parodyti metinėje atskaitomybėje (Forma Nr.12).

9. Išlaidos darbo apmokėjimui

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Patikrinus Departamento 2001 m. išlaidas darbo užmokesčiui, nustatyta, kad darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai ir priedai atitinka Lietuvos Respublikos 1999-11-29 nutarimo Nr.499 "Dėl valstybės valdžios, valstybės valdymo ir teisėsaugos organų vadovų bei kitų pareigūnų laikinos bandomosios darbo apmokėjimo tvarkos ir 1993-07-08 nutarimo Nr.511 "Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo" su vėlesniais pakeitimais reikalavimus.

Kalėjų departamento direktoriaus 2000-09-01 įsakymu Nr.2 TE su vėlesniais pakeitimais patvirtino Departamento struktūrą pareigūnų ir kitų valstybės tarnautojų etatų sąrašą. Šio įsakymu patvirtinta 112 etatų. (18 priedas). Departamentui 2001 m. darbo apmokėjimui pagal išlaidų sąmatą buvo patvirtinta 2497,0 tūkst.Lt ir tiek pat padaryta išlaidų

Nustatyta, kad Departamente 2001 metais buvo neužimta 15 etatų (112-97) (12 priedas), iš jų 11 pareigūnų ir 4 valstybės tarnautojų. Valstybės biudžeto asignavimai, skirti šių neužimtų etatų darbo užmokesčiui, panaudoti kitų Departamento darbuotojų darbo užmokesčio apmokėjimui.

Nustatyta, kad Departamento darbuotojams 2001 metais buvo išmokėta 9002 Lt materialinių pašalpų. Dauguma prašymų dėl pašalpų skyrimo motyvai – sunki materialinė padėtis, susidariusi ligos atvejais, gimus vaikui ir kt. (19 priedas).

Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 42 str. Nustatyta, kad pareigūnų darbo užmokestį sudaro pareigybinė (tarnybinė) alga,

priedai už turimą pareiginių laipsnių, kvalifikacinę kategoriją ir išstarnautus metus. Šių išmokų tvarką bei dydį nustato aukščiau minėto statuto 43,44,45 straipsniai, kurie taikomi apskaičiuojant pareigūnų darbo užmokestį Departamente. Departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnams, tarnybos pareigybių sąrašą, suteikiantį teisę gauti procentinį priedą už išstarnautus metus, nustatytas vadovaujantis Tarnybos Lietuvos valstybei stažo skaičiavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-09-26 nutarimu Nr.1168 “Dėl tarnybos Lietuvos valstybei stažo skaičiavimo tvarkos patvirtinimo”. Patikrinus Apsaugos ir priežiūros skyriaus darbuotojų (pareigūnų) darbo užmokesčio apskaičiavimą 2001 m. sausio mėnesį, pažeidimų nenustatyta (20 priedas).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-09-25 nutarimu Nr.1158 “Dėl valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistemos įgyvendinimo” bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-06-19 nutarimu Nr.693 “Dėl valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos patvirtinimo ir valstybės tarnybos valdymo funkcijų”, direktorius J.Blaževičius 2001-12-05 įsakymu Nr.104 patvirtino Departamento valstybės tarnautojų pareigybių priskyrimo grupėms, pogrupiams, lygiams ir kategorijoms, kuris galiojo nuo 2001 m. spalio 1 d.

Išvada: Departamentas darbo užmokesčiui skirtas lėšas naudojo neviršijant patvirtintos sąmatos.

10. Apskaita ir atskaitomybė

Tikrinimas atliktas atrankos būdu, dokumentinių metodų. Tikrinamasis laikotarpis 2001 metai.

Departamento 2001 m. valstybės biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo metinę atskaitomybę pasirašė Departamento direktoriaus pavaduotojas gamybos ir ūkio reikalams A.Bakučionis ir Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas A.Mičėnas.

Departamente vedamos sąskaitos atitinka valstybės biudžeto išlaikomų įstaigų ir organizacijų buhalterinės apskaitos tvarkoje numatytą sąskaitų planą ir nustatyta vedimo tvarka. Pirminiai dokumentai, kuriuose fiksuojami ūkinių operacijų atlikimo faktai, surašyti sutinkamai su buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 str. Reikalavimais (apskaitos dokumentų juridinė galia).

Atliekant finansinės atskaitomybės vertinimą pagal pateiktą finansinę atskaitomybę buvo patikrintas 2001 metų apyskaitų ir išlaidų sąmatos vykdymo balanso teisingumas, formaliai ir aritmetiškai – ar teisingai suskaičiuota, ar balanso sąskaitose lėšų likučiai atitinka pridedamų formų sąskaitose lėšų likučiams. Patikrinus 2001 metų IV ketvirčio ūkines operacijas, nustatyta, kad jos visos pagrįstos apskaitos dokumentais. Duomenys apie ūkines operacijas įrašomi į apskaitos registrus (memorialinius žurnalus orderius). Iš apskaitos registrų duomenys į Didžiąją knygą perkelti teisingai. 2001 metų atskaitomybės straipsniuose įrašytos sumos atitinka įrašus apskaitos registruose. Departamento buhalterinėje apskaitoje naudojamų sąskaitų planas direktoriaus

J.Blaževičiaus patvirtintas 2001-04-30. Departamento 2001 m. ataskaitos (balansas su priedais, biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaita) yra paruoštos sutinkamai su Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarka

Tikrinimo metu nustatyta, kad finansinėje atskaitomybėje Išlaidų sąmatų vykdymo balanse (Forma Nr.1,5 eilutė) neteisingai atvaizdavo medžiagų likutį 2001-01-01 ir 2002-01-01, t. y. šioje sąskaitoje apskaitytos 0,8 tūkst. Lt 2001-01-01 ir 0,4 tūkst.Lt 2002-01-01 statybinės medžiagos.

Departamento 2001 metų finansinė atskaitomybė sudaryta pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-12-28 įsakymų Nr.346 “Dėl biudžetinių įstaigų finansinės atskaitomybės ir savivaldybių biudžetų įvykdymo suvestinės atskaitomybės formų pateikimo” patvirtintas biudžetinių įstaigų finansinės atskaitomybės formas ir pateikta Finansų ministerijai nustatytais terminais. Išnagrinėjus finansinės atskaitomybės 2001 metų sudarymą, nustatyta, kad Departamentas nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2002-01-11 raštu Nr,03-09-0200307 “Dėl 2001 metų valstybės biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo metinės ir 2002 metų ketvirtinės atskaitomybės sudarymo tvarkos pateikimo” nustatyta tvarka nepateikė etatų, struktūros ir kontingento plano įvykdymo apyskaitos (Forma Nr.3-14) bei prie atskaitomybės nepateikė paaiškinamojo rašto, kuriame turėjo būti paaiškintos debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo tendencijos, jo sudarymo priežastys (12 priedas).

Išvada:Finansinė atskaitomybė, išskyrus aukščiau paminėtus atvejus, visais reikšmingais atvejais atspindi 2001 m. finansinę būklę ir yra parengta remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktais reikalavimais.

11. Kalėjų departamento biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo 2001 metais suvestinės metinės atskaitomybės vertinimas

Tikrinimas atliktas dokumentiniu metodu, atrankos būdu.Tikrinamasis laikotarpis 2001 m..

Suvestinės 2001 metų metinės finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumas buvo įvertintas atlikus Kalėjų departamento vykdomų 1.2 “Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas”, 2.3 “Personalo profesinis tobulinimas”, 2.5 “Kardomojo kalinimo ir kriminalinių bausmių vykdymo organizavimas”, 2.2 “Nuteistųjų užimtumas ir profesinis bei bendrasis lavinimas”, 2.6 “Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos” programoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų, finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumo tikrinimą. Patikrinus, ar finansinėje atskaitomybėje pateikta patikima informacija, ar naudojant asignavimus nebuvo pažeisti galiojančių teisės aktų reikalavimai. Taip pat buvo peržiūrėtos Departamento pavaldžių įstaigų

finansinės atskaitomybės, patikrintas jų teisingumas aritmetiškai ir formaliai. Suvestinė finansinė atskaitomybė už 2001 metus pateikta 8 priede.

Atliekant valstybės biudžeto asignavimų suvestinės finansinės atskaitomybės tikrinimą, buvo analizuojamos Departamento ir jam pavaldžių įstaigų biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo apyskaitos Forma Nr.2, išlaidų sąmatų vykdymo balansų atskirų eilučių duomenys bei pažymų apie įstaigų debitorinį-kreditorinį įsiskolinimą atskiri duomenys.

Nustatyta, kad metinės atskaitomybės buhalterinės apyskaitos formos už 2001 metus užpildytos pagal buhalterinius įrašus bei pirminius dokumentus ir nustatytu laiku pateiktos finansuojančiai įstaigai. Kalėjimų departamentas biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitą sudarė 2002-02-12, ją pasirašė Departamento direktorius J.Blaževičius ir Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas A.Mičėnas.

Departamento direktorius J.Blaževičius nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. numatytais biudžetinių asignavimų valdymo reikalavimais ir neužtikrino Departamentui pavaldžių įstaigų biudžetinių asignavimų valdymo ir naudojimo bei nesiėmė reikiamų priemonių, kad pavaldžių įstaigų vadovai disponuojamose sąskaitose esančius biudžetinius asignavimus naudotų pagal sąmatą.

Nustatyta, kad 2001 metais, vykdant programą 1.2 “Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas” (funkcija 3.3.1) Vilniaus 2-ojoje griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje 11,0 tūkst.Lt viršytos sąmatoje patvirtintos išlaidos darbo užmokesčiui (8 priedas).

Vilniaus 2-oji GR PDK nesilaikant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000-12-29 įsakymu Nr.352 patvirtintų valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos etatinių darbuotojų Darbo užmokesčio (1.01.1) straipsnyje kasinėse išlaidose apskaitė darbo užmokesčių 16,9 tūkst. Lt neetatinių darbuotojų, kurie atliko įvairius darbus pagal vienkartinę darbo sutartį. Šių darbuotojų darbo užmokestis turėjo būti parodytas atitinkamo pobūdžio išlaidų straipsniuose.

Departamentas 2002 m. balandžio mėn. išanalizavęs Vilniaus 2-osios GR PDK finansinę atskaitomybę, nustatė šios įstaigos išlaidų sąmatos viršijimą, naudojant lėšas darbo užmokesčiui, 2002-04-26 įsakymu Nr.133 TE Vilniaus 2-osios GR PDK direktoriaus pavaduotojui l.e. direktoriaus pareigas A.Ižičkai ir direktoriui A.Maknickui skyrė tarnybinę nuobaudą (21 priedas).

Išlaidų sąmatų vykdymo balanso (suvestinio) duomenimis ir pagal Departamento sudarytą pažymą (forma Nr.13, 8 priedas) nustatyta: 2001 m. sausio 1 d. debitorinis įsiskolinimas sudarė 1177,5 tūkst. Lt, iš jų 356,0 tūkst. Lt biudžeto lėšomis, 2002 m. sausio 1 d. debitorinis įsiskolinimas sudarė 907,2 tūkst. Lt, iš jų 550,5 tūkst.Lt biudžeto lėšų. Biudžeto lėšų debitorinis įsiskolinimas 2002-01-01, palyginus su 2001-01-01, padidėjo 194,5 tūkst. Lt (907,2 – 550,5).

Susipažinus su pavaldžių įstaigų finansinėmis atskaitomybėmis nustatyta, kad daugelyje atvejų debitorinis įsiskolinimas susidarė dėl vykdytų avansinių mokėjimų už prekes ir paslaugas.

Be to, Išlaidų sąmatų vykdymo balanso (suvestinio) duomenimis nustatyta, kad pasibaigus 2001 metams, pas materialiai atsakingus darbuotojus liko nepanaudotų lėšų likutis, 2002-01-01 – 0,2 tūkst.lt už atsiskaitytinai išduotą jiems avansą grynaisiais pinigais.

Taip pat atsiskaitymų už įmokas į biudžetą debitorinio įsiskolinimo likutis 2002-01-01 sudaro 0,8 tūkst. Lt.

Siūlymas: Vidaus audito tarnybai tikslinga atlikti patikrinimus pavaldžiose įstaigose ir nustatyti susidariusio debitorinio įsiskolinimo priežastis, ar nebuvo atlikti mokėjimai, pervestas avansas už prekes ir paslaugas, pažeidžiant galiojančius teisės aktus.

Suvestinės finansinės atskaitomybės duomenimis kreditorinis įsiskolinimas 2001-01-01 sudarė iš viso 5236,3 tūkst. Lt, 2002-01-01 sudarė 7068,8 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos 2001 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (2000-12-19 Nr.IX-89) 10.1 str. pavesta valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, savivaldybėms ir biudžetinių įstaigų vadovams sudarant 2001 metų išlaidų sąmatas numatyti reikiamus asignavimus 2001 m. sausio 1 d. esamiems įsiskolinimams už suteiktas paslaugas ir įsigytas prekes padengti.

Tikrinimo metu nustatyta, kad 2001 metais Departamentas nenumatė reikiamų asignavimų kreditorinio įsiskolinimo padengimui. Tačiau 2001 metais didelį dėmesį skyrė kreditorinio įsiskolinimo, susidariusio iki 2002 m. sausio 1 d., likvidavimui. Departamentas analizavo pavaldžių įstaigų atskaitomybę ir ėmėsi priemonių kreditorinio įsiskolinimo sumažinimui. Minėtą kreditorinį įsiskolinimą sumažino 1772,4 tūkst. Lt (7068,8 – 5396,4) (forma Nr.13, 8 priedas). Kreditorinis įsiskolinimas susidarė todėl, kad 2001 metais Departamentas negavo 2116,6 tūkst. Lt asignavimų, palyginus su patvirtinta sąmata. Dėl šios priežasties 2002-01-01 kreditorinis įsiskolinimas už maisto produktus sudarė - 479,9 tūkst.Lt, šildymas – 565,2 tūkst. Lt, elektros energija – 309,4 tūkst. Lt, ilgalaikio materialinio turto remontas – 321,0 ir kt.

Informacinių technologijų sistema

Tikrinamasis laikotarpis už 2001 m. atliktas taikant pokalbių su tikrinamaisiais procedūras, naudojant užklausimo būdą. Nustatyta, kad 2001 m. Kalėjimų departamente pradėta kurti vieninga informacinių technologijų sistema.

Kalėjimų departamente yra 28 kompiuteriai, nors visi struktūriniai padaliniai aprūpinti po vieną kompiuterį. Visuose Departamento padaliniuose trūksta kompiuterinės įrangos.

Kalėjimų departamentas turi įsigijęs 4 taikomas programas. Su jomis dirba šie skyriai:

1. Materialinio aprūpinimo skyrius su Pareigūnų tarnybinės uniformos apskaitos informacinė programa.

2. Apsaugos ir priežiūros skyrius su Ginkluotės apskaitos programine įranga.
3. Statybos skyrius su Sąmatinės dokumentacijos ir sąnaudų žiniaraščių sudarymo bei apdorojimo programa.
4. Buhalterinės apskaitos skyriaus darbuotojai tvarko tiesiogiai apmokamas sąskaitas tiekėjams su Navision programa, su Darbo užmokesčio apskaitos programa..

Taip pat Kalėjimo departamente sukurta ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų duomenų bazė, spausdinami pareigūnų tarnybiniai pažymėjimai, dirba Sveikatos priežiūros tarnyba ir Auklėjamojo darbo skyrius, vyksta gautų skundų analizės pagal įstaigas, pateikimo ir atsakymo datą ir t.t. Pagal Organizacinio skyriaus vyresniosios inspektorės paaiškinimą nuo 2001 m. 13 Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų iš 15 perėjo prie tiesioginio darbo su Iždo sistema (22 priedas).

Už informacinės sistemos aptarnavimą 2001-07-23 direktoriaus įsakymu Nr.69 paskirta organizacinio skyriaus vyresnioji inspektorė I.Archipovaitė.

Siūlome: Kuo greičiau kompiuterizuoti įstaigos padalinius, tai suteiktų galimybę patogiau naudotis duomenimis bei užtikrintų greitą bei patikimą informacijos pasikeitimą tarp struktūrinių padalinių bei užtikrintų duomenų kontrolę.

12. KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO VEIKLOS, VYKDANT PROGRAMĄ, VERTINIMAS

Tikrinta atrankos būdu, dokumentiniu metodu, taikant pokalbių su tikrinamaisiais bei vadovų 2001 m. ataskaitų peržiūros procedūras, naudojant užklausimo ir patvirtinimo būdus, rodiklių analizės metodus.

Kalėjimų departamento pavaldžios įstaigos 2001 metais vykdė programą 1.2 “Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas”.

Departamento direktoriui J.Blaževičiui 2002-03-14 buvo pateiktas klausimas, ar Departamentas (asignavimų valdytojas) nustatė pavaldžioms įstaigoms programines užduotis.

Pagal 2002-03-14 Ekonomikos skyriaus viršininko A.Jakeliūno paaiškinimą (23 priedas), Kalėjimų departamentas 2001 metais nevykdė Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998-04-27 įsakymu Nr.102 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programinio formavimo laikinosios metodikos 12 p. nuostatos, pavaldžioms įstaigoms 2001 metais nenustatė programinių užduočių. 2002 metais visoms Kalėjimų departamentui pavaldžioms įstaigoms išsiųstas 2002 metų strateginės veiklos planas.

Nustatyta, kad programos 1.2 “Bausmių vykdymo sistemos veiklos užtikrinimas” – tai pagrindinė įkalinimo įstaigų vykdoma programa, kurios svarbiausias uždavinys yra sudaryti nuteistiesiems sąlygas laisvės atėmimo bausmei atlikti ir užtikrinti efektyvią įstaigų veiklą.

Minėtos programos biudžeto lėšos skiriamos nuteistųjų materialiniam aprūpinimui, apmokėjimui už komunalines buitines paslaugas, socialiniams-kultūriniais poreikiams tenkinti bei personalo išlaikymui. Programos vertinimo kriterijus - išlaidų suma vienam nuteistajam.

Išvada: Pagal vieną vertinimo kriterijų – išlaidų sumą vienam nuteistajam, nėra galimybės pilnai įvertinti programos efektyvumą. Šis kriterijus yra susietas tik su nuteistųjų išlaikymo išlaidomis, kuris neapibūdina programos vykdymo efektyvumą.

Siūlome: Suformuoti veiklos planavimo ir priežiūros sistemą. Nustatyti vertinimo kriterijus, kurie leistų įvertinti programos vykdymą efektyvumo, taupumo ir rezultatyvumo požiūriais.

Kalėjimų departamentas 2001 metais vykdė programą 2.5 “Kardomojo kalinimo ir kriminalinių bausmių vykdymo organizavimas”, kurios svarbiausias uždavinys yra planuoti, organizuoti ir kontroliuoti įkalinimo įstaigų tarnybinę bei gamybinę-ūkinę veiklą. Užtikrinti efektyvią įkalinimo įstaigų veiklą.

Kalėjimų departamento minėtos programos vertinimo kriterijai, parengtų teisės aktų skaičius, išnagrinėtų nuteistųjų ir kitų piliečių skundų, prašymų, pasiūlymų skaičius. Šie kriterijai yra susieti tik su kiekinį teisės aktų skaičiaus parinkimu, kurie neleidžia vertinti sąnaudų ir darbo krūvio.

Išvada: Valstybės kontrolė atliko 2001 m. gruodžio 31 d. išlaidų sąmatų vykdymo balanso, biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo, etatų ir struktūros plano įvykdymo, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto judėjimo, atsargų ir trumpalaikio turto judėjimo ir paaiškinamojo rašto tikrinimą. Už finansinę atskaitomybę yra atsakingas Kalėjimų departamento direktorius J. Blaževičius ir Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas A. Mičėnas. Mūsų pareiga, remiantis atliktu tikrinimu, pareikšti savo nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę.

Tikrinimas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus. Reikalavimuose nurodyta, jog mes suplanuotume ir atliktume tikrinimą taip, kad gautume pakankamus ir patikimus įrodymus, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų ir klaidų. Tikrinimo metu buvo iširti įrodymai, patvirtinantys finansinės atskaitomybės sumas ir jų paaiškinimus. Tikrinimo metu buvo įvertinti taikyti apskaitos principai, vadovybės padaryti sprendimai, taip pat bendras finansinės atskaitomybės pateikimas pagal nustatyta tvarką. Mes įsitikinę, kad atliktas tikrinimas suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Nustatyta, kad nesilaikant patvirtintų valstybės ir savivaldybių pajamų ir išlaidų klasifikacijos – etatinių darbuotojų darbo užmokesčio straipsnyje kasinėse išlaidose apskaityta 16,9 tūkst. Lt neetatinių darbuotojų darbo užmokesčio

Prijungus Vilniaus 2-ąją GR PDK ir Vilniaus 1-ąją GR PDK, Vilniaus 2-ajai GR PDK buvo perduota 121,2 tūkst. Lt nepanaudotų Vilniaus 1-osios GR PDK biudžeto asignavimų. Šioms lėšoms sąmata nebuvo patikslinta. Departamento darbuotojams 2001 metais neteisėtai apmokėjo 1436 Lt už mėnesinius bilietus (troleibusų ar autobusų). Departamentas nesivadovavo finansinės atskaitomybės sudarymo nustatyta tvarką ir nepateikė etatų, struktūros ir kontingento plano

įvykdymo apyskaitos (Forma Nr.3-14) Prie atskaitomybės pateiktame paaiškiname rašte pakartoti balanse atvaizduoti duomenys, nėra paaiškinimo apie debitorinio įsiskolinimo tendencijas, jo sudarymo priežastys, numatyti mažinimo būdai bei terminai.

Mūsų nuomone, išskyrus aukščiau nurodytų faktų galimą poveikį, finansinė atskaitomybė teisingai atspindi 2001 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir yra parengta, remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka ir Lietuvos Respublikos buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

Finansinio audito 3-ojo departamento
direktorius

Vytautas Budriūnas

Vyresnioji kontrolierė

Liudmila Karalienė

Su ataskaita susipažinau:

L.e.Kalėjimų departamento prie
Teisingumo ministerijos direktoriaus pareigas

Skirmantas Agurkis

Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas

Algimantas Mičėnas